Type vraag: ***Vraag om uitleg***

Van: Imane Belguenani

Datum van indiening: 27/05/2025

Aan: **Elke Van den Brandt**

Bevoegdheden: collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid

---

Onderwerp: Kinderopvang in Brussel: structurele tekorten, ongelijkheden en rechtvaardige toegang

Beste collegevoorzitter,
Beste collega's,

In het Brussels Gewest blijft het tekort aan kinderopvangplaatsen een hardnekkig probleem dat gezinnen structureel treft en sociale ongelijkheid dreigt te versterken.
Uit een recente studie gepubliceerd in Brussels Studies (mei 2025), blijkt dat er tussen de 7.000 en 10.000 extra opvangplaatsen nodig zijn om van kinderopvang een effectief recht te maken voor elk gezin in Brussel. Begin 2023 was er nog steeds slechts plaats voor minder dan de helft van alle kinderen jonger dan drie jaar (20.500 erkende plaatsen voor bijna 45.000 kinderen). Dit betekent dat veel ouders, en in het bijzonder alleenstaanden en werkzoekenden met atypische werkuren, geconfronteerd worden met een gebrek aan toegang tot betaalbare en flexibele opvang.
Kinderopvang is in Brussel een essentiële hefboom voor ouders die opnieuw aan het werk willen of nood hebben aan stabiliteit. Vaak zijn de openingsuren van veel voorzieningen onvoldoende afgestemd op realiteiten van ouders in sectoren zoals horeca, zorg en schoonmaak, die buiten de klassieke kantooruren actief zijn. Nochtans zijn dit net essentiële sectoren voor de werking van onze stad, waar een grote nood is aan personeel en waar veel Brusselaars, meestal met een kwetsbaar profiel, hun eerste stappen zetten op de arbeidsmarkt.
De situatie wordt vandaag de dag verder bemoeilijkt door recente juridische ontwikkelingen. Op 30 april 2025 vernietigde het Grondwettelijk Hof de Vlaamse voorrangsregels die ook in sommige Brusselse opvanginitiatieven werden toegepast. Die regels gaven prioriteit aan ouders die minstens vier vijfde werken of een voltijdse opleiding volgen, maar worden nu door het Hof als discriminerend bestempeld tegenover ouders die deeltijds werken, langdurig ziek zijn of in een kwetsbare situatie verkeren.
Toegankelijke, kwalitatieve en betaalbare kinderopvang is geen luxe. Het is een essentiële hefboom voor emancipatie: het stelt ouders in staat om opnieuw aan het werk te gaan, opleidingen te volgen of zelfstandigheid op te bouwen, wat zeker in Brussel hard nodig is. Opvang die betaalbaar is, kwaliteitsvol georganiseerd wordt en voldoende aandacht heeft voor werkende en alleenstaande ouders die vaak niet binnen het klassieke 9-tot-5-schema vallen, is daarbij cruciaal.
De recente cijfers en het arrest van het Grondwettelijk Hof versterken de noodzaak om het beleid in Brussel hierop aan te passen. Daarom stel ik u graag de volgende vragen:

- Wat is de huidige dekkingsgraad van de Nederlandstalige kinderopvang in het Brussels Gewest? Wat is de evolutie sinds 2019 tot nu? Hoeveel plaatsen zijn er sinds de start van deze legislatuur gecreëerd en hoe ziet die evolutie eruit per Brusselse gemeente?
- Wat zijn de tekorten aan opvangplaatsen per gemeente in de Nederlandstalige kinderopvang? Zijn de oproepen van de bevoegde Vlaamse minister voldoende om te tekorten weg te werken? Zo niet, welke initiatieven hebt u genomen of zal u nemen om deze tekorten weg te werken?
- Hoeveel Nederlandstalige opvangplaatsen zijn afgestemd op ouders met atypische werkuren (zoals avond-, nacht- of weekendwerk)? Worden er initiatieven genomen om flexibele en betaalbare opvang te ontwikkelen voor gezinnen in kwetsbare situaties? En worden ook alternatieve modellen, zoals bijvoorbeeld bedrijfsopvang, actief ondersteund of gestimuleerd?
- Het Grondwettelijk Hof vernietigde eind april 2025 de Vlaamse voorrangsregels in de inkomensgerelateerde kinderopvang. Hoeveel Nederlandstalige kinderopvang-initiatieven worden in Brussel door dit arrest worden getroffen? Welke impact heeft deze uitspraak op de toewijzingscriteria?

Ik dank u,
Imane Belguenani